

МІНІСТЕРСТВО
ОСВІТИ І НАУКИ
УКРАЇНИ

МОДЕРНІЗАЦІЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ У ГЛОБАЛЬНОМУ ВИМІРІ БЕЗПЕКИ СОЦІАЛЬНО-ТУРБУЛЕНТНОГО СВІТУ

МІНІСТЕРСТВО
ОСВІТИ І НАУКИ
УКРАЇНИ

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ МИХАЙЛА ДРАГОМАНОВА
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
МІЖНАРОДНА АСОЦІАЦІЯ РЕКТОРІВ ПЕДАГОГІЧНИХ УНІВЕРСИТЕТІВ ЄВРОПИ
БЛАГОДІЙНИЙ ФОНД ПОЛЬСЬКО-УКРАЇНСЬКОГО ПАРТНЕРСТВА

МОДЕРНІЗАЦІЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ У ГЛОБАЛЬНОМУ ВИМІРІ БЕЗПЕКИ СОЦІАЛЬНО-ТУРБУЛЕНТНОГО СВІТУ

**МАТЕРІАЛИ
МІЖНАРОДНОГО ФОРУМУ**

...

16 ЛЮТОГО 2023

Київ
Вид-во УДУ імені Михайла Драгоманова
2023

*Рекомендовано до друку Вченою радою
Українського державного університету імені Михайла Драгоманова
(протокол № 2 від 26 січня 2023 року)*

За загальною редакцією академіка В. П. Андрущенко

Редакційна колегія:

- Віктор Андрущенко* – в. о. ректора УДУ імені Михайла Драгоманова
(голова редакційної колегії);
- Лешек Корпоровіч* – професор Ягеллонського університету (Республіка Польща);
- Роман Вернидуб* – проректор з навчально-методичної роботи
УДУ імені Михайла Драгоманова (заступник голови редакційної колегії);
- Григорій Торбін* – проректор з наукової роботи УДУ імені Михайла Драгоманова
(заступник голови редакційної колегії);
- Павло Горінов* – в. о. директора навчально-наукового інституту права
УДУ імені Михайла Драгоманова;
- Володимир Євтух* – декан факультету соціально-політичних наук
УДУ імені Михайла Драгоманова;
- Юрій Кондратьєв* – директор Міждисциплінарного центру складних систем
УДУ імені Михайла Драгоманова;
- Микола Кириченко* – директор Державного закладу вищої освіти
«Університет менеджменту освіти» НАПН України;
- Лариса Лук'янова* – директор Інституту педагогічної освіти і освіти дорослих
імені Івана Зязюна НАПН України;
- Наталія Мозгова* – завідувач кафедри філософії УДУ імені Михайла Драгоманова;
- Тарас Олефіренко* – декан педагогічного факультету УДУ імені Михайла Драгоманова;
- Василь Федоришин* – декан факультету мистецтв імені Анатолія Авдієвського
УДУ імені Михайла Драгоманова;
- Сергій Русаков* – директор навчально-наукового інституту філософії
та освітньої політики УДУ імені Михайла Драгоманова;
- Наталія Титова* – завідувач кафедри професійної освіти УДУ імені Михайла Драгоманова;
- Таміла Новіцька* – директор Центру молодіжної політики УДУ імені Михайла Драгоманова.

М 74

**МОДЕРНІЗАЦІЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ У ГЛОБАЛЬНОМУ ВИМІРІ
БЕЗПЕКИ СОЦІАЛЬНО-ТУРБУЛЕНТНОГО СВІТУ : збірник матеріалів міжнародного
форуму / за заг. ред. акад. В. П. Андрущенко. – Київ : Вид-во УДУ імені
Михайла Драгоманова, 2023. – 455 с.**

До збірника увійшли матеріали учасників Міжнародного форуму, де розглядаються актуальні питання стратегічних напрямів пріоритетів галузей наук і знань, зокрема з неперервної освіти та педагогічної інноватики, освітньої політики, публічного управління та громадського самоврядування.

Матеріали збірника можуть бути використані науковцями, практиками, здобувачами вищої освіти в галузі філософії, політології, управління, психології, педагогіки та дотичних до них наук.

УДК 37.018-048.35:316.32-049.5(082)

DOI: <https://doi.org/10.31392/conf.UDU.2023.16.02>

© Автори статей, 2023

© Редакційна колегія, 2023

© Вид-во УДУ імені Михайла Драгоманова, 2023

5. Овсяннікова В. В. Особливості процесу адаптації студентів-першокурсників до навчання у вищому навчальному закладі. *Вісник Запорізького національного університету*. 2014. № 2 (23). С. 179-189.
6. Очеретнюк А. О., Лисенко Д. А., Паламарчук О. В., Закалата Т. Р., Керничний В. В. Проблема адаптації студентів-медиків першого курсу до навчального процесу. *Вісник Вінницького національного медичного університету*. 2018. № 3. Т. 22. С. 543–547. URL : <file:///C:/Users/user/Downloads/532-Article%20Text-1036-1-10-20190124.pdf> (дата звернення 09.01.2020)
7. Фіцула М. М. Педагогіка вищої школи : навч. посіб. К. : Академвидав, 2006. 352 с.

УДК 364:355.01

Міхєєва О. Ю.

кандидат педагогічних наук, доцент

кафедри соціальної освіти та соціальної роботи,

Українського державного університету імені Михайла Драгоманова,

м. Київ, Україна

ХАРАКТЕРИСТИКА СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ В УМОВАХ ВІЙНИ

Феномен сучасної соціальної роботи в Україні в умовах війни полягає не лише в розширенні напрямів, методів та форм соціальної роботи, а вона характеризується окремими аспектами та ґрунтується на засадах взаємопідтримки, поєднанні професійності та громадського обов'язку соціальних працівників, моральною відповідальністю тощо.

Важливим аспектом при цьому є надання допомоги на рівні громади, що дозволяє забезпечити організацію системи допомоги, визначити потреби та інтереси населення і впровадити ефективні соціальні послуги для їх забезпечення. Соціальна робота в умовах війни характеризується високою самоорганізацією населення та різних соціальних установ, волонтерських та громадських організацій, які сприяють підтримці осіб, сімей та населення, що перебуває в складних життєвих обставинах. В умовах війни чітко спостерігається поєднання професійної соціальної роботи та громадян, які відчують моральний обов'язок та прагнуть допомогти нужденним.

Для сьогоденної соціальної роботи в умовах війни характерним є прояв та концентрація на ряді аспектах, а саме повага до гідності та цінності людини, соціальній справедливості, служінні людству, повага до прав людини. Саме данні аспекти визнанні закордонними фахівцями соціальної роботи як глобальні принципи сучасної соціальної роботи [2, с. 165].

Важливим аспектом сучасної української соціальної роботи є активізація державних послуг та разом з тим працює значна кількість альтернативних соціальних установ та служб, які надають допомогу, діяльність яких забезпечують міжнародні та громадські організації.

Також можна відзначити, що сьогодення соціальна робота має дещо феміністичне забарвлення. Це зумовлено тим, що значна кількість представників чоловічої статті боронить нашу країну, а жінки взяли на себе відповідальність за організацію та забезпечення потреб вразливих верст населення, потреб територіальної громади та військових [3].

Важливим є те, що саме представники громад через самоорганізацію та надання власних ресурсів надають допомогу внутрішньо переміщеним особам, військовим, територіальній обороні тощо.

Представники різних соціальних структур та установ тісно співпрацюють та налагоджують взаємодію з головами та старостами громад, представниками бізнесу, підприємцями. Така взаємодія, співпраця та підтримка дає можливість комплексно надати необхідну допомогу та працювати для перемоги над ворогом.

Важливим ресурсом соціальної роботи в умовах війни є волонтери, які дозволяють розширити напрями соціальної роботи [1, с. 199].

Отже, можемо зробити висновок, що у період війни громадяни є тим суб'єктом соціальної роботи, які самоорганізуються та допомагають надати різні форми допомоги нужденним. Крім цього, взаємодія та налагоджена співпраця органів місцевого самоврядування, соціальних установ, громадських та волонтерських організацій, безпосередньо самих громадян дозволить максимально забезпечити потреби громади та ефективно надати необхідні соціальні послуги.

Використана література:

1. Oksana Kravchenko, Halyna Kucher. Соціальний захист учасників ато/оос та їхніх сімей на рівні громади. *Social work and education*. Том 9. № 2. 2022. С. 197-209.
2. Renate Vainola, Oksana Mikheieva, Zhanna Petrochko, Nataliya Myroshnischenko, Olena Vakulenko. Professional Training of future social workers: implementing foreign experience into the national heis practice. *AD ALTA: Journal of Interdisciplinary Research*. 12/02-XXVIII (July, 2022). P. 163-168.
3. Семигіна Т. Сучасна соціальна робота. Академія праці, соціальних відносин і туризму. Київ, 2020. 275 с.

УДК 325.54:001.32:355.01(470+570:477)

Мозгова Н. Г.

*доктор філософських наук, професор, завідувач кафедри філософії
Українського державного університету імені Михайла Драгоманова
м. Київ, Україна*

АКАДЕМІЧНА МІГРАЦІЯ З УКРАЇНИ В УМОВАХ РОЗВ'ЯЗАНОЇ РОСІЄЮ ВІЙНИ ПРОТИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ

Мільйони людей в Україні покинули свої домівки через війну. Частина з них переїхали в межах країни, а частина – виїхали за кордон. Деякі люди переїжджали на певний час і вже повернулися до місць свого постійного проживання, а для деяких питання виїзду може постати згодом. Раптове переміщення великої кількості населення внаслідок війни створює нові виклики та збільшує вже наявні – як для приймаючих громад, так і для громад, з яких відбувається відтік людей. Процеси переміщення та їхні наслідки мають бути оцінені та враховані при розробці національних і місцевих політик.

З меншою ймовірністю в Україну повернуться більш мобільні групи населення, зокрема ті, хто до початку повномасштабної війни мали вищу освіту, володіли іноземними